

ANALIZA STANU GOSPODARKI

ODPADAMI KOMUNALNYMI

**NA TERENIE GMINY ŻAGAŃ
O STATUSIE MIEJSKIM**

ZA 2015 ROK

Żagań, dn. 25 kwiecień 2016 r.

I. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Żagań za okres **od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.**, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10) i art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.), gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

Zgodnie z art. 9tb ust. 2 w/cyt. ustawy analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Analiza obejmuje:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- 4) liczbę mieszkańców,
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Niniejszą analizę sporządzono na podstawie:

- sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanego przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 w/cyt. ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy;
- innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

Na przełomie roku 2014/2015 Gmina Żagań o statusie miejskim stosownie do art. 6d ust. 1 ustawy *o utrzymaniu porządku i czystości w gminach z dnia 13 września 1996 roku* (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.), przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Przedmiotem zamówienia była usługa w zakresie odbioru i transportu zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów selektywnie zebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim. Przedsiębiorcą wybranym w drodze przetargu było Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania i Robót Drogowych Spółka z o.o. z siedzibą przy ulicy Nowogródzkiej 2 w Żaganiu.

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w 2015 roku odbywał się na podstawie zawartych indywidualnych umów lub zleceń pomiędzy właścicielami tych nieruchomości a przedsiębiorcami posiadającymi wpis do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Żagań, który prowadzi Burmistrz Miasta Żagań.

Częstotliwość wywozu odpadów komunalnych z terenu miasta Żagań w roku 2015 była dostosowana do zapisów obowiązującego na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim regulaminu utrzymania czystości i porządku.

III. Ocena możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W roku 2015, podobnie jak w latach ubiegłych na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim nie było możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, ponieważ na terenie miasta nie funkcjonuje instalacja do przetwarzania odpadów.

Gmina Żagań o statusie miejskim należy do regionu zachodniego gospodarki odpadami komunalnymi w województwie lubuskim. Zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego (Uchwała nr XXXIII/351/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 r.), regionalną instalacją do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych dla Gminy Żagań o statusie miejskim stanowił Zakład Zagospodarowania Odpadów Spółka z o.o. w Marszowie. Do czasu uruchomienia ZZO w Marszowie gmina miała obowiązek transportować odpady do Sortowni Odpadów Zmieszanych w Żarach przy ul. Żurawiej 32, prowadzonej przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą ul. Górnośląska 2, 68-200 Żary.

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.01.2015 r. zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne i odpady pozostałe po segregacji odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu miasta Żagań przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania i Robót Drogowych Spółka z o. o. z Żagania zostały przekazane do Sortowni Odpadów Zmieszanych w Żarach przy ul. Żurawiej 32. W pozostałym okresie, tj. od 01.02.2015 r. do 31.12.2015 r. zmieszane odpady komunalne oraz odpady pozostałe po segregacji przekazano do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Spółki z o. o. w Marszowie.

Odebrane w miesiącu styczniu 2015 roku selektywnie zbierane odpady komunalne, w tym odpady zielone, od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu miasta Żagań zostały przekazane do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 oraz art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.), a mianowicie do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych SITA ZACHÓD Spółka z o.o. ul. Jerzmanowska 13, 54-530 Wrocław, Kartowice 37, 67-300 Szprotawa. W pozostałym okresie, tj. od 01.02.2015 r. do 31.12.2015 r. odpady segregowane były dostarczane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o. w Marszowie.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2015 roku Gmina Żagań o statusie miejskim nie realizowała żadnych zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i z tego tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

Zgodnie z art. 3 ust. 2b ustawy *o utrzymaniu porządku i czystości w gminach* z dnia 13 września 1996 roku, gmina zobowiązana jest utworzyć co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych – PSZOK, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami. Na terenie miasta Żagań w 2015 roku nie został utworzony Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Łączny koszt poniesiony w 2015 roku przez Gminę Żagań o statusie miejskim na zadanie polegające na odbiorze, transporcie oraz zagospodarowaniu odpadów komunalnych pochodzących

od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu miasta Żagań to kwota w wysokości 3 490.710,64 zł. brutto, z tego:

- koszty odbioru i transportu odpadów komunalnych – 2 007.921,77 zł.
- koszty zagospodarowania odpadów komunalnych – 1 482.788,87 zł.

Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych w roku 2015 realizowano wg. poniżej podanych stawek:

- cena jednostkowa za odbiór i transport niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych:
 - styczeń 2015 r.: 269,00 zł. brutto/1 Mg
 - luty-grudzień 2015 r.: 290,00 zł. brutto/1 Mg
- cena jednostkowa za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów segregowanych w okresie od 01.01.2015 r. do 09.02.2015 r. kształtowała się w przedziale od 100,00 zł. do 571,40 zł. brutto za 1 Mg w zależności od rodzaju odpadu
- cena jednostkowa za zagospodarowanie odpadów komunalnych segregowanych:
 - luty-grudzień 2015 rok: 243,00 zł. brutto/1 Mg (odpady wielkogabarytowe, odpady biodegradowalne)
 - luty-grudzień 2015 rok: 43,20 zł. brutto/1 Mg (odpady budowlane i remontowe)
 - luty-grudzień 2015 rok: 151,20 zł. brutto/1 Mg (zmieszane odpady budowlane i remontowe)
- cena jednostkowa za zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych:
 - styczeń-grudzień 2015 r.: 243,00 zł. brutto/1 Mg.

Uchwałą Nr III/18/2014 Rady Miasta Żagań z dnia 11 grudnia 2014 roku zmieniającą uchwałę Nr XXXV/8/2013 z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim, zostały uchwalone miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które obowiązywały w 2015 roku i były one następujące:

- stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny - 15,00 zł. miesięcznie brutto, od osoby zamieszkującej daną nieruchomość,
- stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny – 9,00 zł. miesięcznie brutto, od osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

Wpływy od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2015 roku stanowiły dochód gminy w wysokości – 3 070.902,98 zł.

VI. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców miasta Żagań zameldowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku (na podstawie danych z ewidencji ludności gminy) – 25 801 osób.

Liczba nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta Żagań, od których zostały odebrane odpady komunalne (wg. stanu na dzień 31.12.2015 r.) – 2 699.

W 2015 roku systemem gospodarowania odpadów objęto: 21 979 osób, zebrano 4383 deklaracji.

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. segregację odpadów zadeklarowało 1305 właścicieli nieruchomości zamieszkałych, tj. 48,4%, natomiast od 1394 właścicieli nieruchomości zamieszkałych, tj. 51,6 % były odbierane odpady komunalne zmieszane.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

W 2015 roku Straż Miejska w Żaganiu skontrolowała 105 właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Żagań w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych. W wyniku tej kontroli w trzech przypadkach stwierdzono brak zawartej umowy na wywóz odpadów komunalnych.

W dwóch przypadkach zastosowano postępowanie mandatowe z art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 roku *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). Wobec jednego właściciela nieruchomości zastosowano środek wychowawczy w postaci pouczenia i zobligowano go do podpisania umowy z koncesjonowaną firmą. W wyniku ponownej kontroli, we wszystkich trzech przypadkach potwierdzono zawarcie umowy.

VIII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

W 2015 roku, tak jak w roku poprzednim, na terenie miasta Żagań odpady komunalne były odbierane zarówno w postaci mieszanej, jak i selektywnej. Odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu miasta Żagań następował według harmonogramu sporządzonego przez firmę odbierającą odpady. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne były gromadzone w pojemnikach ustawionych w wyznaczonych i przeznaczonych do tego miejscach, a następnie odbierane przez firmę wywozową sprzed posesji, z altanek lub pergoli śmietnikowych, boksów na kontenery, komór zsypanych, itp.. Selektywną zbiórkę odpadów komunalnych na terenie miasta prowadzono w sposób „u źródła”, tj. bezpośrednio na terenie nieruchomości. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywała się w systemie workowo-pojemnikowym. W 2015 roku na terenie miasta Żagań były ustawione, tzw. „gniazda” do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – 70 punktów, do których mieszkańcy mogli wrzucać: szkło, papier, tworzywa sztuczne oraz bioodpady. Ponadto prowadzone były cykliczne akcje zbierania elektroodpadów oraz odpadów wielkogabarytowych.

W niniejszej Analizie ilość odpadów została podana w oparciu o dane liczbowe ze sprawozdań otrzymanych od firm wywozowych, które w 2015 roku odbierały odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Żagań.

Łączna ilość (masa) odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu miasta Żagań w 2015 r. wynosiła 10 270 Mg, z tego:

- zmieszane odpady komunalne stanowiły 6794 Mg
- odpady z czyszczenia ulic i placów - 296 Mg
- opakowania z papieru i tektury – 236 Mg
- opakowania ze szkła – 256 Mg
- opakowania z tworzyw sztucznych – 218 Mg
- szkło – 6 Mg
- zmieszane odpady opakowaniowe – 12 Mg
- odpady komunalne ulegające biodegradacji – 1342 Mg
- inne odpady nieulegające biodegradacji – 237 Mg
- odpady wielkogabarytowe – 104 Mg
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 1 Mg
- odpady budowlane i remontowe – 736 Mg
- odpady ze studzienek kanalizacyjnych – 10 Mg
- gleba i ziemia, w tym kamienie – 22 Mg

Łączna ilość odpadów komunalnych w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu miasta Żagań wynosiła 7 118 Mg, z tego:

- zmieszane odpady komunalne stanowiły 5485 Mg
- selektywnie zebrane odpady komunalne – 1633 Mg, z tego:
 - opakowania z papieru i tektury – 198 Mg
 - opakowania ze szkła – 247 Mg
 - opakowania z tworzyw sztucznych – 204 Mg
 - odpady komunalne ulegające biodegradacji – 545 Mg
 - odpady wielkogabarytowe – 93 Mg
 - odpady budowlane i remontowe – 346 Mg

Tabela

Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu miasta Żagań w 2015 roku, z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Łączna ilość odebranych odpadów komunalnych w 2015 r. [Mg]	Sposób zagospodarowania odpadów
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6793,7	R12
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	295,6	D5
20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	10,1	D5
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	100,5 3,3	R12 D5
20 01 02	Szkło	6,3	R12
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	19,7 8,0	kompostowanie fermentacja
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,229	D10
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,9	R12
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	545,2	recykling materiałowy
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	769,0	przekazanie osobie fizycznej
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	11,8 10,5	R5 R12
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	234,0 3,2	D5 R12
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	213,1	recykling materiałowy
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	22,6	przekazanie osobie fizycznej
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,2 97,7 117,8	R3 R5 R12
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2,6 3,0 6,2	R5 R12 R13
15 01 07	Opakowania ze szkła	5,4 131,9 119,1	R3 R5 R12
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	40,8 8,9	R5 R12
17 01 02	Gruz ceglany	373,9 186,1	R5 R12

17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	84,5 41,7	R5 R12
----------	---	--------------	-----------

Z art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz z aktów wykonawczych do tej ustawy wynika zobowiązanie gmin do osiągnięcia w poszczególnych latach poziomów recyklingu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 roku w sprawie poziomów ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676) - dopuszczalny poziom masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., w roku 2015 wynosi **50%**.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645):

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia w 2015 roku dla frakcji odpadów komunalnych: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła powinien wynosić **16%**
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami w 2015 roku dla innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe powinien wynosić **40%**.

Poziomy recyklingu osiągnięte przez Gminę Żagań o statusie miejskim w 2015 r. były następujące:

1. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 2,0 %
2. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 50,1 %
3. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 100 %

IX. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	0,0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,0
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	303,05
19 12 12	– przekazane do składowania, powstałe po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01	172,5